

Asia: VN/22054/2023

Lausuntopyyntö vapaasta sivistystyöstä annetun lain, valtakunnallisista opinto- ja tutkintorekistereistä annetun lain ja puoluelain muuttamisesta sekä luonnoksesta vapaasta sivistystyöstä annetun asetuksen muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Vapaasta sivistystyöstä annetun lain 3 §

-

Vapaasta sivistystyöstä annetun lain 6 c §. Onko vapaasta sivistystyössä annetun lain 6 c §:ään ehdotettu osaamismerkkien määritelmä onnistunut?

-

Vapaasta sivistystyöstä annetun lain 13 §

-

Vapaasta sivistystyöstä annetun lain 13 b §

-

Vapaasta sivistystyöstä annetun lain 21 §

-

Vapaasta sivistystyöstä annetun lain 24 §

-

Valtakunnallisista opinto- ja tutkintorekistereistä annetun lain 9 d §

-

Puoluelain 8 §

-

Puoluelain 8 a §

-

Vapaasta sivistystyöstä annetun asetuksen 5 §

-

Vapaasta sivistystyöstä annetun asetuksen 6 b §

-

Onko teillä täydennettävää vaikutusarvioihin?

-

Muut kommentit ehdotuksiin liittyen

Lausunto opetus- ja kulttuuriministeriölle 7.9.2023 (253/03.01.00/2023) Minna Antila

Luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi vapaasta sivistystyöstä annetun lain, valtakunnallisista opinto- ja tutkintorekistereistä annetun lain ja puoluelain muuttamisesta sekä luonnoksesta vapaasta sivistystyöstä annetun asetuksen muuttamisesta

Esityksen tavoitteena on rakentaa vapaaseen sivistystyöhön ensimmäinen kansallinen Opetushallituksen työkaluihin, ePerusteet-palveluun ja Koski-tietovarantoon pohjautuva osaamismerkkikokonaisuus aikuisten työelämässä tarvittaville perustaidoille. Opetushallitus määräisi sisällön ja osaamistavoitteet osaamismerkeille. Osaamisen kuvaukset tehtäisiin jokaisen merkin kohdalla osaamisperusteisesti. Osaamismerkkikuvaukset tallennettaisiin Opetushallituksen ePerusteet-palveluun. Esityksen mukaan osaamismerkkejä voisi suorittaa myös suoraan ilman koulutusta, mahdollisesti myös maksullisena palvelutoimintana.

Kuntaliitto toteaa, että esityksen tavoite tuoda näkyviin aikuisten perustaitojen osaamisen vahvistaminen on kannatettava. Kuntaliitto ehdottaa, että esitysluonnoksen jatkovalmistelussa osaamismerkkikokonaisuuden asemointia ja vaikutuksia suhteessa kansalliseen koulutusjärjestelmään kuvattaisiin ja arvioitaisiin vielä tarkemmin.

Vapaasta sivistystyöstä annettua lakia ehdotetaan muutettavaksi siten, että siihen lisättäisiin uusi 6 c §, joka sisältäisi määritelmän opetuksen ja koulutuksen tietovarantoon tallennettavista osaamismerkeistä sekä säännökset niiden arvioinnista ja osaamisen arvioinnin muutoksenhakusäännöksistä. Osaamismerkkien tarjoaminen olisi vapaan sivistystyön oppilaitosten ylläpitäjille vapaaehtoista.

Kuntaliitto toteaa, että osaamismerkkien edellyttämä osaaminen arvioitaisiin vapaan sivistystyön oppilaitoksissa. Osaamismerkin suorittajan osaaminen olisi arvioitava suhteessa kyseisen merkin

osaamistavoitteisiin. Oppilaitoksen rehtorin olisi osaamismerkkin suorittajan pyynnöstä uusittava osaamisen arviointi. Rehtorin tekemään päätökseen saisi vaatia oikaisua aluehallintovirastolta.

Siitä huolimatta, että osaamismerkkien tarjoaminen olisi vapaan sivistystyön oppilaitosten ylläpitäjille vapaaehtoista, kyse on uudesta tehtävästä, jonka kustannusvaikutukset on esityksessä sivuutettu osaamismerkkien tarjoamisen vapaaehtoisuuteen viitaten. Kuntaliitto katsoo, että mikäli oppilaitoksen ylläpitäjä päättää osaamismerkkejä tarjota, tulee siitä aiheutuvat kustannukset oppilaitosten ylläpitäjälle myös korvata.

Esityksessä ehdotetaan, että valtakunnallisista opinto- ja tutkintorekistereistä annetussa laissa vapaan sivistystyön oppilaitosten ylläpitäjille säädettäisiin mahdollisuudesta tallentaa opetuksen ja koulutuksen valtakunnalliseen tietovarantoon tiedot vapaan sivistystyön osaamismerkeistä. Tallennettavista tiedoista säädettäisiin lailla. Tallentaminen edellyttäisi osaamismerkkin suorittajan suostumusta.

Kuntaliitto toteaa, että vapaan sivistystyön ylläpitäjät ovat voineet jo 1.8.2021 lukien viedä vapaan sivistystyön koulutuksissa hankittua osaamista Koski-tietovarantoon edellyttäen, että koulutus on osaamisperusteisesti kuvattu ePerusteet palveluun ja sen laajuus on määritelty osaamispisteinä, ja että opiskelijan osaaminen on arvioitu hyväksytysti.

Antila Minna
Suomen Kuntaliitto ry